

den maa blive fortsat, tillige tage det Spørgsmaal under Overveelse og søge at klare Anskuelserne i saa Henseende. Jeg er forsaavidt entig med den høitærede Minister i, at man ikke bør indbringe andre Baneanlæg end det foreslaaede, og hvad der dermed umiddelbart staar i Forbindelse, i det forelagte Lovforslag. Der er kun eet Punkt, som det vilde have Betydning, særlig at tage Hensyn til ved det forelagte Lovforslag, og det er det, hvorledes Slagelse Banegaard indrettes. Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen) har Ret i, at naar Slagelse bliver gjort til Endepunkt for denne Bane, vilde deraf nødvendigvis følge, at den bliver Udgangspunktet for den Bane, som skal forbinde den vestjællandske med den nordvestjællandske Jernbane, og at der ved de Arbejder, som foretages paa Slagelse Banegaard, tages Hensyn til, at man kan komme Nord ud deraf, men ud over dette behøve vi ikke ved nærværende Lovforslag at tage noget umiddelbart Hensyn til andre Baneanlæg end det, der her omhandles. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) indledede sine Bemærkninger med at sige, at det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (S. C. Nyholm) og jeg havde anstillet storpolitiske Betragtninger. Jeg veed ikke af, at jeg i mit forrige Foredrag eller overhovedet idag har anstillet nogensomhelst storpolitisk Betragtning. Der maa have foresværet det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds noget Urigtigt, naar han derved sigtede til mig, derimod kan han have fuldkommen Ret, hvad angaar det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds. Jeg skal ikke gaa dybt ind paa de storpolitiske Betragtninger, dette ærede Medlem fremsatte. Jeg forstaaer meget godt det ærede Medlem, han har Teber for Frederikshaavns Havn, og det er det, der har foranlediget alle de Betragtninger, han ved denne Leilighed anstillede. Jeg skal saa meget mindre komme ind derpaa, som jeg hørte, at han havde en temmelig feilagtig Opfattelse af, hvad der staar i Grundlovens § 49. Han udtalte sig, som om der deri stod, at, naar der var en særlig Lov, behøvede man ikke at bryde sig om, hvorvidt Bevillingen var optagen paa Finantsloven eller Tillægsbevillingsloven. So, Grundlovens § 49 kræver netop, at ingen Udgift maa afholdes, undtagen den staar paa Finantsloven eller en Tillægsbevillingslov, det gjaelder ogsaa om Udgifter, der ere hjemlede ved særlig Lov. Denne politiske Grundsetning lader sig ikke ubvisse paa den Maade, det ærede Medlem mente at kunne gjøre det. Jeg skal imidlertid ikke forbyde mig i dette Omne. Derimod har jeg nogle Bemærkninger at gjøre saavel til

den høitærede Minister som til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds. Den høitærede Minister hævdede med særligt Eftertryk, at det var den gennemgaaende Trafik, som skulde bestemme Banens Retning. Jeg tror, at der er et Hensyn, som Staten ikke kan eller bør undlade at tage, og det er det Hensyn, hvorvidt den ene eller anden Linie i høiere eller mindre Grad vil forrente sig. Det er et fuldstændig almindeligt Hensyn, thi det er Statskassens allerintimeste Hensyn, og naar det lader sig paavise, hvad jeg tror, at Alle, som kjende Forholdene der i Egnen, ville være enige i, og som det ogsaa forekommer mig, at det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds bekræftede, at en Linie som den, jeg tilligemed det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Feldthusen) anser for den heldigste, vil betale sig bedre, da er det et saa almindeligt Hensyn, at det bør komme i afgjørende Betragtning. Hvad Skjælsfjor angaar, sagde den meget ærede Minister, at hvis Skjælsfjor vilde have en Bane, maatte den enten anlægges den selv eller yde Tilskud til den, ellers maatte den vente, indtil Spørgsmaalet om Havnens ved Agerøsfund var afgjort, og i saa Fald maatte den anlægges en svær Bane derhen, som det jo ikke vilde være fornødent at anlægges for Skjælsfjors Bedkommende. Der møde vi de militære Hensyn, og jeg frugter rigtignok for, at disse have gjort sig mere gjældende ved hele den foreslaaede Bane, end den høitærede Minister idag har indbrummet. Jeg tror, at man angaaende de militære Hensyn for Jernbaner maa opstille den Grundsetning, at Jernbaneanlæg ikke maa stride mod de militære Hensyn, men vi skulle ikke anlægge Jernbaner af militære Hensyn. Denne almindelige Grundsetning tror jeg, maa opstilles, og anvende vi dette paa den her omhandlede Bane, ville vistnok adskillige af de Indvendinger, den meget ærede Minister gjorde mod mig, falde bort. Der ligger, maaske den høitærede Minister ubevidst, militære Betragtninger, militære Hensyn bagved Fordringen om de høie Beføstninger. Det vilde ikke være fornødent at bygge saa svære Baner, hverken for den gennemgaaende Trafiks eller for Egnens Skyld, dersom ikke militære Hensyn vare tilstede. Den høitærede Minister bemærkede, at det vilde være vanffeligt at anvende Materiellet fra de svære Baner paa denne Bane; da den skulde forbinde to svære Baner, maatte den have samme Svarhed; men den samme Grundsetning kunde man jo anvende i Sylland. Der er sværere og lettere Baner, ikke meget lette, der ere anlagte for Statens Regning saaledes, at Materiellet gaar over fra den ene Bane til den anden. Kan man ikke anvende Materiellet fra den svære Bane paa den lette, saa